

Consequenties en achtergronden tijdelijk handelingskader PFAS

Op 8 juli jl. heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het '[Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en bagger](#)' naar de Tweede Kamer gestuurd. Vanaf dat moment worden partijen geacht conform dit tijdelijk handelingskader te handelen.

In het onderstaande schetst het Expertisecentrum PFAS de consequenties van het handelingskader en wordt aangegeven welke acties van partijen worden verwacht.

Expertisecentrum PFAS

Het Expertisecentrum PFAS (www.expertisecentrumPFAS.nl) is een initiatief van Witteveen+Bos, TTE Consultants en Arcadis. Het Expertisecentrum PFAS is opgericht om kennis en informatie over PFAS (waaronder PFOS en PFOA) te delen, en zo bij te dragen aan een effectieve benadering van de problematiek. Het expertisecentrum heeft in 2018 '[Een handelingskader voor PFAS](#)' opgesteld. Het bijbehorende [bemonsteringsprotocol](#) is door het ministerie overgenomen.

Medio september organiseert het Expertisecentrum PFAS een aantal cursussen voor gemeenten, aannemers, verwerkers en bedrijven om te leren effectief om te gaan met het tijdelijk handelingskader. Locaties en programma volgen.

Oproep: reacties verzamelen

Kort na de publicatie van het tijdelijk handelingskader stroomden bij ons de eerste reacties, vragen en zorgen binnen. In algemene zin is de conclusie dat het 'Tijdelijk handelingskader' gevolgen heeft voor het opereren van bedrijven en overheden.

Het Expertisecentrum wil de reacties graag inventariseren en bundelen. Enerzijds om gerichte verbetervoorstellen richting ministerie te kunnen doen, anderzijds om methoden te ontwikkelen waarmee de markt om kan gaan met de ontstane situatie. Alle reacties worden vertrouwelijk behandeld.

Uw reacties kunt u mailen naar Simone Schipper, secretariaat Expertisecentrum PFAS: info@expertisecentrumPFAS.nl

Essentie tijdelijk handelingskader PFAS

Bestaand beleid

Als het bevoegd gezag reeds voorafgaand aan het vaststellen van het tijdelijk handelingskader eigen beleid heeft vastgesteld (gebiedspecifiek beleid of beleid ter invulling van de zorgplicht), blijft dit eigen beleid geldig.

Normen

In opdracht van het ministerie heeft het RIVM toepassingsnormeringen opgesteld voor PFOS, PFOA, GenX en andere PFAS: respectievelijk 3-7-3-3 µg/kg ds. Op basis van de huidige inzichten ontstaan er bij deze gehalten geen onaanvaardbare risico's voor mens en milieu.

Toepassing PFAS-houdende grond

Voor de toepassing van PFAS-houdende grond boven grondwaterniveau gelden in het algemeen de volgende eisen:

- 0,1 µg/kg ds.** Voor de functieklassse “landbouw en natuur” (zonder vastgesteld beleid) geldt voor alle PFAS stoffen een toepassingsnorm van 0.1 µg/kg ds. (bepalingsgrens).
- 3-7-3-3 µg/kg ds.** Voor de functieklassen “wonen” en “industrie” geldt een toepassingsnorm van 3-7-3-3 (voor respectievelijk PFOS, PFOA, GenX en overige PFAS).
- Maatwerk**
- Voor de functieklassse “landbouw en natuur” mag de vastgestelde achtergrondwaarde worden gehanteerd (met een maximum van 3-7-3-3).
 - Voor de functieklassen “wonen” en “industrie” kunnen middels lokaal beleid (en afhankelijk van de vastgestelde achtergrondwaarden) strengere of soepelere normen dan 3-7-3-3 worden vastgesteld.

Onderzoek op PFAS

- Wanneer** Onderzoek op PFAS is per direct verplicht gesteld voor alle situaties met grondverzet naar een andere locatie met als uitzonderingen:
- Als op basis van vooronderzoek aangetoond kan worden dat de bodem onverdacht is (bijvoorbeeld ongeroerde diepere bodemlagen).
 - Veldwerk/monsternamen uitgevoerd vóór 8 juli 2019 én toepassing partij vóór 1 oktober 2019
 - Tijdelijke uitname. Wel geldt hiervoor het zorgplichtbeginsel.
 - Bodemonderzoeken anders dan voor grondverzet (bijvoorbeeld voor vergunningen, transacties) is (nog) geen PFAS-onderzoek verplicht gesteld
 - Voor baggerspecie op de kant is geen uitgebreide onderzoekspllicht geformuleerd. Om uit te sluiten dat sprake is van een puntbron moet bij het toepassen van baggerspecie op de kant een representatief aantal metingen worden uitgevoerd.
- Hoe onderzoeken** Protocol expertisecentrum [bemonsteringsprotocol](#)
- Welke analyses** Let op! De door IenW voorgeschreven [analyselijst](#) met 28 componenten wijkt af van de lijst die wij hebben opgenomen in ons Handelingskader PFAS (juni 2018).
- Bodemtypecorrectie** Let op! In afwijking van het eerdere advies van het expertisecentrum wordt in het tijdelijk handelingskader aanbevolen om bij organische stofgehaltes van 10-30% een bodemtypecorrectie toe te passen.

Aanbevelingen

Samengevat zijn in het tijdelijk handelingskader 3 aanbevelingen opgenomen:

1-Stel achtergrondwaarden en Bodemkwaliteitskaart vast

Om lokaal beleid uit te werken, is onderzoek nodig naar achtergrondwaarden. Op basis daarvan kan een bodemkwaliteitskaart worden opgesteld.

2. Stel lokaal beleid op

De toepassingsnormen die in de Regeling bodemkwaliteit zijn opgenomen, gelden in beginsel voor het hele land. Het Besluit bodemkwaliteit biedt echter de mogelijkheid om in het kader van gebiedspecifiek beleid afwijkende lokale maximale waarden vast te stellen. Deze kunnen zowel strenger als soepeler zijn.

3. Verruim afgegeven vergunningen voor stortplaatsen

Op dit moment kan PFAS-houdende grond/bagger vaak niet gestort worden omdat de verleende vergunningen dit niet toestaan. Geadviseerd wordt om de vergunningen aan te passen zodat dit mogelijk wordt.